

րի: Հակիրճ պատմական տեսութիւն մ'ըրաւ Հայոց դիւցազնական քրիստոնէութեան և դարերով մարտնչող եկեղեցիին և Ազգ. կրօնական կենդանի հաւատքին աղբիւրներուն (ընտանիքին, եկեղեցիին և զըզրոցներուն) դերին և համազօրմակցութեան մեթոդին վրայ. Թուրքիոյ այժմ անապատան Հայութեան և Հայաստանի հայոց կրօնական դաստիարակութեան վիճակին անդրադարձաւ: Կիլիկիոյ Տ. Սահակ Բ. Վեհ. Կաթողիկոսին՝ կիր. վարժարաններու մասին Կոնդակէն մէջըրուեմեր րբաւ, իբր Հայոց եկեղեցւոյ բարձրաստիճան հոգեւորականութեան համակրութեան փաստը: (Կոնդակէն տաան օրինակներ ժողովէն վերջ փափաքողներուն ցրուեցան): Պատկերացուց ներկայիս Սիւրիոյ հայոց մէջ հիմնուած Կիր. վարժարաններու յոռաջգիմութիւնը՝ չնորհիւ անոնց Ընդհ. Բարտեղար Պրն. Լեոն Զէնեանի անդուլ ջանքերուն, Առաջնորդներու գործակցութեան և Կաթողիկոսարանի պաշտօնական հովանաւորութեան: Ապա իր խօսքը փակեց շեշտելով՝ թէ բոլոր եկեղեցիները պէտք է օրինակ առնեն պաշխմիկ գաստիարակութեան վարիչ սկզբունքներէն. և նոյնքան հաւանդ, սխիւթեմ և համոզում գնեն իրենց կրօնական դաստիարակութեան գործին մէջ նոր սերունդը Աստուծոյ բերելու համար, ո՛րքան պաշխմիկներ գրած են՝ մանուկները կրօնէն, եկեղեցիէն և Աստուծմէ ուժացնելու և երիտասարդները քրիստոնէութենէ տարհամոզելու համար:

Ամենավերջին ատենախօսքը եղաւ Դոկտ. Դոնալդ Ֆրէյզըր (Սկոտլան), որ Համաժողովի գործը ներկայացուց գեղեցիկ և միտնգամայն զուարթ ոճով մը: Դոկտ. Ֆրէյզըր պերճախօս բեմբասաց մըն է. Կեզը. Ափրիկէի մէջ աշխատած է 30 տարիներ: Տեսայ հրաւիրագիրը՝ որով նոյ. ի մէջ կոչուած էր քարոզելու Անգլիոյ թաղաւորին և արքայական գերդաստանին մատուոն մէջ:

Դրուագներ. — Համաժողովի պատգամաւորները մեծահանգէս և չքեղ թափօրով մը քայլեցին Մայրաքաղաքին լայն պողոտաներէն՝ ծաղկեպսակ մը դնելու համար Հունդարիոյ Անժանօթ զինուորին գեղեցմանին վրայ:

Բուզապետի քաղաքապետը պատուիրակներուն թէյասեղան մը տուաւ, ուր

ճառեր խօսուեցան պետական պաշտօնեաներէ և մաճառ հին և նոր ժողովրդային երգեր լսեցինք:

Օգոստ. 15 ին կէսօրէ վերջ ժամը 1-7 յատկապէս վարձուած չոգենաւով 335 պատգամաւորներ նաւադնացութիւն մը վայելեցին Դանուրի վրայ՝ մինչև Վիշիկրատ ուր հոռմէական շրջանէ բանտի մը, Կորդինոս իշխանին հռչակաւոր գրադարանին և այլ շէնքերու մնացորդներ տեսանք:

Համաժողովի փակման առիթով տեղի ունեցաւ Բարեկարգեալ եկեղեցիին մէջ Համազօրութեան Խորհուրդը և սրտառուչ այդ պաշտամունքին միջոցին հաղորդուեցան հազարաւորներ՝ ահիւ և երկրպագութեամբ: Եւ ոչ առանց յուզման հանդիսատես եղայ եւրոպացի 27 ազգերէ հոն հաւաքուած, երիտասարդութեան մէջ գործող մարդոց և կիներու ընտիր բաղմութեան, որ Ս. Սեղանին մօտեցան ջերմ եռանդով, նորոգելու համար անգամ մըն ալ Տէր Յիսուսի Աւետարանին և նոր սերունդին ծառայելու իրենց նուիրական ուխտը:

Տարակոյս չունիմ թէ պատգամաւորներ օրհնուած դարձան իրենց երկիրները, խոր ցնծութիւն և նոր ներշնչումներ տանելով՝ Ս. Աւետարանի նուիրական Օրէնքը և Փրկչին Զայնն ու Պատկերը նոր սերունդին հոգւոյն մէջ գրծմելու գործին:

ՇԱՀԷ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԴԱՍՊԱՐԵԱՆ

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ԴՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Դո՛ւն, Տէր, Դո՛ւն այս արին
իւ լրման հասցուցի:
Շնորհակալ եմ եզմէ
իմ Աստուծ եւ իմ Տէ՛ր:
Էակներն այլազան
Քեզմով միայն կը պահուին:
Պատկն ալ եւ՛ցրք արուան
Քեզմով միայն կ'օրհնուի:
Զբո՛ր որ Քեզ հանչան
Էակներն համօրէն:
Մինչդեռ այդ համայնան
փոխարէն Դո՛ւն ինձմէ
միայն սէր կը խնդրես:
Ինչ չբնաղ եւ վրսեմ
եւ արի աւետար:
Կ'օրհնեմ, Տէր, եւ ըզՔեզ
այժմ եւ մինչեւ իսպառ: